

og Faar paa store Baade over til Fastlandet, hvorfra de drev dem over Heiene til Lyngdal. Gabriel fragtede en Jagt, der skulde bringe os og vort Tøi derhen, og i midten af Juli flyttede vi alt vort Gods ombord i Jagten, der nogle Dage efter seilede til Stavanger; begge vore Tjenestepiger og begge Smaajenterne, Tone og Margrethe, fulgte med den.»

Tone og Kanutus - som er nevnt her var et foreldreløst søskenpar som presteparet hadde tatt seg av. De ble med til Lyngdal, men etter noen år reiste de tilbake til Stavangerområdet, hvor de slo seg ned og stiftet familie.

Så var Margrethe kommet til Lyngdal, der hun skulle bo resten av sitt liv. Nå var hun blitt 12 år gammel. Hun bodde på Å prestegård og fikk den skolegang som var vanlig på den tiden, dvs. hun gikk på en eller annen slags omgangsskole. Den faste skolen på Å ble først tatt i bruk i 1846. Etter tre år ble hun konfirmert den 18. oktober 1840. Det året var det 36 jenter og 32 gutter som «stod for presten», så det var en anselig flokk ungdommer hvor Margrethe hadde sine venner.

Men først og fremst var hun blitt et medlem av Kielland-familien. Gustava Kielland var glad i sang og musikk, og som kjent laget hun flere sanger som er blitt folkeei. «O, Jul med din glede» er laget av henne, og denne sangen har Margrethe sikkert sunget med de andre i Å prestegård.

I 1948 laget hun en sang til sin venninne Sara Brochmann som var gift med presten i Kvinesdal. Slik sett var de nære naboer. Sara Brochmann hadde flere små barn på denne tiden, og så laget Gustava Kielland en sang som Sara kunne synges for sine små:

Kom, Elisa, hid,/Nu har Moder Tid,
Jørgen tier stil,/Nu jeg synges vil.
Det kan nok gaa an,/Hvis kun Petermand
og den vesle Perla tie kan.

Liden Ekorn sad/Paa en Gren saa glad,
Pudsed Snuden sin/Med sin Lab saa fin.
Dens Smaaunger tre/Havde Hus og Læ
I det store, gamle Fyrretræ

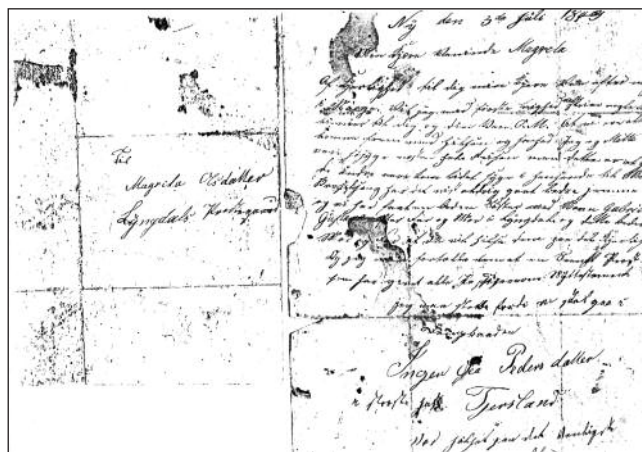
(Men så kommer ørnen og snapper ekornmor og fortærer henne med hud og hår).

«Hvor blev Moder af,/som os Nødder gav?»
Klynkede de Smaa;/Knap de kunde gaa,
Mindre klatre ned/Fra det høie Sted
Hen i Noddebusken nær derved.

(Men heldigvis, der finnes en som kan hjelpe de små ekorn-ungene;)

Han, som mildelig/Hører Ravnens Skrig,
Styrer Lyn og Storm,/Ser til lidens Orm,
Hører Smaaabarns Bøn,/Moders Suk iløn,
Han bønhører de smaa Ekorns Bøn.

Hele sangen er på 15 vers, og Margrethe har sikkert hørt og lært den, og kanskje brukt den til sine barn da de kom. Og kanskje har hun også diktet seg selv inn i sangen; hun var jo selv blitt morløs på en måte, men hadde fått et sikkert rede hos nye foreldre.

Brev fra Margrethes venninne Inger Osea Tjersland

Margrethe vokste seg inn i forholdene og festet rot i Lyngdal. Hun hadde sine venner og kjente der, uten at vi kan si så mye om dette. Men en pike kan vi navngi og si at hun var Margrethes venninne.

Sommeren 1849 fikk Margrethe brev fra en som hadde utvandret til Amerika, ja, hele familien hadde reist. Peder Ulrik Tjersland og Lovise Pedersdatter dro med hele barneflokket. Det var Inger Osea Tjersland (f. 1828) som skrev brev til Margrethe da hun var kommet fram til New York. Brevet var stilet til: Magreta Olsdatter, Lyngdals Prestegaard, og lød slik:

Ny den 3de Juli 1849.

Min Kjære Veninde Magreta.

Af Kjerlighed til dig min Kjære Ven efter mig i Norge, Vil jeg med første Leighed skrive nogle faa linnier til dig og din Ven O. M.

At vi ere alle komne frem med Helsen og sonhed. Jeg og Mette vare søsyge næsten hele Reisen men dette er al glemt. De andre vare konn lidet syge. I Hensende til Mors Barselseng har det vist aldrig gaat bedre jemme og vi har faat en liden Søster ved Navn Gabriella Gustava efter Far og Mor i Lyngdal, og dette beder Mor og Far at du vil hilse dem paa det Kjerligste. Og jeg maa fortælle dere at en Svensk Præst som har givet alle Passisererne Nyttestament.

Jeg maa slotte fordi vi skal gaa i Dampbaaden.

Inger Osea Pedersdatter Tjersland.

i største Hast. Vær hilset paa det Venligste fra os alle.

Det må ha vært hyggelig for Margrethe å få brev fra Amerika. Nar vi leser dette brevet i dag, vil vi vel si at det var nesten utrolig at en familie kunne gi seg ut på en slik reise, og til overmål var mor høygravid.

Typisk nok fikk barnet navn etter prestefamilien i Lyngdal - «etter Far og Mor i Lyngdal.» Men når Osea ordlegger seg slik, så må vel det bety at Margrethe sa «far og mor» om sine fosterforeldre; ja, hvordan skulle hun ellers omtale og tiltale sine fosterforeldre? Mette (f. 1831) som omtales i brevet, er søster til Osea. Og så blir den ukjente O. M. omtalt i brevet. Det må ha vært en ungdomsvenn, kanskje et svermeri. Men noen varig forbindelse ble det ikke. Noen år seinere giftet Margrethe seg med en annen.

Gabriel Kielland hadde ikke god helse. Han var ikke så rent sjelden syk, og i 1850 bestemte ekteparet seg for å ta en tur